

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet ŞİMŞEK tarafından yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU

Diyarbakır Milletvekili

Türkiye Varlık Fonu (TVF), kurulduğu 2016 yılından itibaren bünyesinde kamu sermayeli şirketler bulundurmakta ve zaman zaman kapalı mali operasyonlara imza atmaktadır. Fonun yönetim kurulunun başında Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bulunmasıyla birlikte, yıllardır süregelen bu durumun, TVF'nin Sayıştay denetimi dışında tutulmasını ve finansal şeffaflık eksikliklerini gündeme getirmektedir. Bu bağlamda, özellikle 2023 yılı hesapları ile ilgili yapılan bağımsız denetim raporunda belirli önemli soruların yanıtlanmadığına dair ciddi endişeler bulunmaktadır.

Komisyon görüşmelerine yansıyan en önemli hususlardan biri, TVF'nin bünyesindeki kamu bankalarına yapılan Hazine kaynaklı aktarımlardır. Bu konuda yapılan açıklamalarda, TVF'nin hangi kriterlere göre sermaye artırımları yaptığı ve bu sermaye desteğinin neden Hazine tarafından sağlandığına dair herhangi bir netlik bulunmamaktadır. Ayrıca, TVF'nin kapalı mali işlemleri ile ilgili olarak önemli sorular hala yanıtsız kalmaktadır.

1. Türkiye Varlık Fonu'nun bünyesindeki kamu bankalarına yapılan sermaye aktarımının detayları nelerdir?
2. Hazine tarafından yapılan bu aktarımın gerekçeleri ve hedefleri nedir?
3. TVF'nin yönetiminde, Hazine'nin bu denli büyük sermaye desteği sağladığı bir durum söz konusu olduğunda, Sayıştay denetiminin devreye girmemesi neden tercih edilmiştir?
4. Sayıştay denetiminin devre dışı bırakılması sonucu kamu yönetimi anlayışındaki hesap verebilirlik ilkesi terk edilmeye mi başlamıştır?
5. TVF tarafından kurulan alt fonlar ve bu fonların desteklediği şirketlere yönelik yapılan mali işlemler ile ilgili neden bağımsız denetim raporlarında kapsamlı bir inceleme yapılmamaktadır; bu işlemlerin denetimsiz olması, ekonomik açıdan Türkiye kamu kaynakları ve bütçe yönetimi üzerinde hangi riskleri oluşturmaktadır?
6. Bağımsız denetim raporlarında, Ziraat Bankası'ndan BOTAŞ'a, THY'den Turkcell'e kadar birçok şirketin sermaye artırımlarının Hazine kaynaklarıyla yapıldığı belirtilmiştir. Bu durum, TVF'nin yetersiz mali büyüklüğü göz önüne alındığında, Türkiye'nin mali şeffaflığını ve kamu ekonomisini hangi yönde etkileyecektir?
7. TVF ve alt fonlarının faaliyetlerinde şeffaflık sağlanması için herhangi bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
8. Özellikle, kamu bankalarının sermaye yapılarındaki güçlendirmeler ve DİBS (Devlet İç Borçlanma Senedi) kullanımıyla ilgili olarak kamuoyunun bilgilendirilmesi adına nasıl bir adım atılacaktır?

9. TVF'nin kamu bankaları ve diğer şirketlerle yaptığı sermaye artırımlarının, bankaların "sermaye yeterlilik rasyolarını" etkileyip etkilemediği ve bu durumun ekonomik istikrar açısından oluşturacağı olası riskler hakkında bir inceleme yapılmış mıdır?
10. TVF kamu bankalarının sermayelerini güçlendirmek için Hazine'den borçlanma yoluyla DİBS kullanmakta ve sonra dönüp düşük faizle kredi kullanarak Hazine'ye borcunu ödemektedir; bu sistemin sürdürülebilirliği nedir, bu sistem daha fazla ne kadar sürdürülebilir?
11. Böylesi bir sistemin en sonunda TVF'nin iflası ile sonuçlanması olasılığı orta ve uzun vadede nedir?
12. 2024 yılı sonunda Türkiye Varlık Fonu'nun yönetimini üstlendiği şirketlerin kamu zararları ayrı ayrı kaç Türk lirasıdır ?